

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาวัตกรรมการกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม ในห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ The Developing Innovative Management Processes KCNPB Model to Promote the Creation of Innovators into the Classrooms of Teachers and Students, Kanchanaphisek Wittayalai Phetchabun School

พีระวัตร จันทกุล¹

Peerawat Chantakul¹

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์¹

Kanchanaphisek Wittayalai Phetchabun School¹

Received: August 20, 2023 Revised: September 30, 2023, Accepted: September 30, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ของครู และนักเรียน 2) เพื่อศึกษาผลของการนำวัตกรรมการกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในห้องเรียนของครูและนักเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และนักเรียน ประชากร คือ ครู จำนวน 57 คน นักเรียน จำนวน 323 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบวัดสมรรถนะนวัตกรรม และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับ น้อย ด้านปัญหาอยู่ในระดับ มาก และด้านสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก และนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบ KCNPB Model ในการเสริมสร้างนวัตกรรม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของสถานศึกษา (Knowledge : K) ประกอบด้วย 4 ประเด็น องค์ประกอบที่ 2 ความร่วมมือสร้างเครือข่าย (Collaboration : C) ประกอบด้วย 3 ประเด็น องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัดของนวัตกรรม (Norm of innovator : N) ประกอบด้วย 2 ประเด็น องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการและการฝึกปฏิบัติ (Practice : P) ประกอบด้วย 3 ประเด็น และองค์ประกอบที่ 5 นวัตกรรมที่เป็นเลิศ (Best innovator : B) ประกอบด้วย 3 ประเด็น 2) นวัตกรรมกระบวนการ KCNPB model ที่พัฒนาขึ้น มีผลการประเมิน ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1.0 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของครูและนักเรียน ที่ได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กระบวนการบริหาร, นวัตกรรมการบริหาร, นวัตกรรม

¹ Corresponding author, Tel. 0879651236, Email: peerawatchantakul@gmail.com

Abstract

This research paper aims to 1) the current status, problems, and needs of teachers, and students 2) the effects of implementing the KCNPB Model innovation for promoting innovation in the classroom of teachers and students and 3) the satisfaction of administrators, teachers, and students. The population of the study consisted of 57 teachers and 323 students, for a total of 380 people. The research instruments used were: 1) A questionnaire 2) A competency test for innovation, and 3) A satisfaction questionnaire. The research findings were as follows; 1) The current status of the KCNPB Model innovation was at a low level. The problems of the KCNPB Model innovation were at a high level. The needs of the KCNPB Model innovation were at a high level. The model consists of five components; Component 1: Knowledge about the current situation and the context of the institution (Knowledge: K), which includes four points, Component 2: Collaboration and networking (Collaboration: C), which includes three points, Component 3: Setting competencies and indicators for innovators (Norm of innovator: N), which includes two points, Component 4: Implementation and practice (Practice: P), which includes three points, and Component 5: Outstanding innovators (Best innovator: B), which includes three points. 2) The KCNPB Model innovation developed for application in educational management to enhance the innovation of teachers and students had an inter-rater reliability coefficient (IOC) of 0.8-1.0. 3) The analysis of the opinion data on the innovative behavior of teachers and students who had received educational development to enhance the innovation of students was at the highest level.

Keywords: Administrative Process, Administrative Innovation, Innovator

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศโดยเป้าหมายด้านผู้เรียนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่าน 393 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 487 คะแนน) คณิตศาสตร์ 419 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489 คะแนน) และวิทยาศาสตร์ 426 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489 คะแนน) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2015 พบว่า ด้านการอ่านมีคะแนนลดลง 16 คะแนน ส่วนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้น 3 คะแนน และ 4 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งในการทดสอบทางสถิติถือว่าด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับรอบการประเมิน PISA 2015 ที่ผ่านมา

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ เป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา ขนาดกลาง ประเภทประจำ และไป-กลับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยมีกระบวนการแบบ KCNPB Model นอกจากนี้ โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล (Word class standard school) ระดับคุณภาพโรงเรียน (School Quality Award: ScQA) และโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ นั้น พบว่า ปัจจัยโครงสร้างและนโยบายโรงเรียน (Structure and Policy : S1) สถานศึกษามีโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรชัดเจน โดยมีจุดอ่อนคือขั้นตอนและการปฏิบัติงานของบุคลากรยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน นอกจากนี้ปัจจัยการให้บริการและคุณภาพของผู้เรียน (Service and Product : S2) โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมายหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางครอบคลุมกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม จุดอ่อน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มีแนวโน้มต่ำลง และการสร้างนวัตกรรมของนักเรียนยังไม่โดดเด่น และสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ตลอดจนปัจจัยการบริหารจัดการ (Management : M4) มีการบริหารการจัดการด้วยระบบคุณภาพและการมีส่วนร่วมตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง จุดอ่อน คือ การบริหารของฝ่ายงานต่าง ๆ ขาดความชัดเจน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model ใหม่ที่สามารถเสริมสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ เพื่อให้ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีสมรรถนะเชิงนวัตกรรม

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ อยู่ในระดับใด
2. ผลของการนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ เป็นอย่างไร
3. ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาผลของการนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

นวัตกรรมการบริหาร

เสนห์ จ้อยโต (2554) ได้ให้ความหมาย นวัตกรรมการบริหาร ไว้ว่า เป็นการบริหารคน ด้วยสติปัญญา และการบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุนด้วยการจัดโครงสร้างและการออกแบบองค์กร ให้สอดคล้องต่อนวัตกรรมที่จะต้องมีในอนาคต

Bezdrob & Sunje (2014) ได้กล่าวไว้ว่า นวัตกรรมการบริหาร ไว้ว่า นวัตกรรมการบริหารเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจเนื่องจากนวัตกรรมการบริหารจะทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาย่างเต็มศักยภาพมากที่สุด และเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กร โดยนวัตกรรมการบริหาร มีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ 1) กิจกรรมด้านการบริหารจัดการทั้งหมดที่ผู้จัดการมีหน้าที่รับผิดชอบ 2) กิจกรรมด้านการบริหารจัดการนั้นเป็นเรื่องที่พึงจะนำมาใช้ในองค์กร 3) การนำกิจกรรมนั้นๆ ไปใช้ทำงานเป็นองค์กรจริง 4) ความสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรและยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นทั้งหมด

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการบริหาร หมายถึง รูปแบบ วิธีการ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของผู้บริหารที่สร้างโดยมีแนวคิดที่จะแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ มั่นคงและยั่งยืน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

การพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรมในแต่ละครั้ง จะมีกระบวนการในการพัฒนาเกิดขึ้น ได้มีนักวิชาการได้ให้ลำดับขั้นตอนในการพัฒนานวัตกรรม ดังนี้

Hamel (2006) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการพัฒนานวัตกรรมการบริหารไว้ว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมุ่งมั่นกับปัญหาที่สำคัญ หมายถึง การมุ่งมั่นกับปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร ซึ่งปัญหาไม่ได้มีแค่เพียงความสำคัญเท่านั้นแต่ยังสร้างแรงบันดาลใจและเป็นโอกาสในการสร้างนวัตกรรม บางครั้งปัญหาอาจเกิดจากการตั้งคำถามในองค์กร หากไม่พบคำตอบนั้น แสดงว่าปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว 2) การค้นหาหลักการใหม่ หมายถึง การใช้หลักการใหม่ในการแก้ปัญหา เพราะปัญหาหลายปัญหาบางครั้งไม่สามารถแก้ได้ด้วยวิธีการเดียว ดังนั้นการค้นหาหลักการใหม่ๆ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ 3) การออกแบบนวัตกรรมการบริหาร หมายถึง การนำหลักการใหม่มาแก้ปัญหาได้นวัตกรรมใหม่ บางครั้งการจะยอมรับหลักการใหม่ๆ ก็อาจจะต้องปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อเดิม ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ 4) การประเมินคุณค่านวัตกรรมการบริหาร

หมายถึง การประเมินความเหมาะสมและคุณค่าของนวัตกรรมที่นำมาใช้ เมื่อหลักการหรือความคิดเดิม ๆ ไม่เหมาะกับองค์กรในปัจจุบันก็ต้องรู้จักปรับเปลี่ยนและยอมรับความคิดหรือหลักการใหม่เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

สรุปได้ว่า หลักการการพัฒนานวัตกรรมเป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน ซึ่งได้ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนานวัตกรรมวิจัย ดังนี้ 1) การมุ่งมั่นกับปัญหาที่สำคัญ หมายถึง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ภาระความต้องการของการบริหารโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการและองค์ประกอบ ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ 2) การค้นหาหลักการใหม่ หมายถึง การศึกษาถึงสาเหตุและค้นหาหลักการใหม่ๆ ที่จะพัฒนากระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมและใช้ในการบริหารงานวิชาการและการส่งเสริมองค์ประกอบ ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ 3) การออกแบบนวัตกรรมการบริหาร หมายถึง การคิดค้นและพัฒนา การพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน 4) การประเมินคุณค่านวัตกรรมการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานตามการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน พร้อมได้ตรวจสอบ นิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB MODEL เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างนวัตกรรม

1. ความหมายของนวัตกรรม

วสันต์ สุธาวาศ (2560) กล่าวว่า นวัตกรรม (Innovator) คือ ผู้ริเริ่ม ประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ และสนับสนุนให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ หรือผลงาน ที่เป็นนวัตกรรม ด้วยวิธีการแปลกใหม่และสร้างสรรค์

Gordon (2018) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมว่า เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการตั้งคำถาม และกำหนดปัญหาและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยต้องตั้งคำถามที่ถูกต้องก่อนเริ่มกระบวนการ ต้องกำหนดปัญหาและพิจารณาว่าใครที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา ซึ่ง Steve Jobs เป็นตัวอย่างที่ยอดเยี่ยม เขาเริ่มกระบวนการสร้าง iPod โดยการกำหนดปัญหาว่า "ทำให้ 1,000 เพลงอยู่ในกระเป๋าได้อย่างไร" แล้วนำเข้าไปสู่ขั้นตอนที่สองคือใครที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ไข สิ่งนี้คือวิธีการทำงานของนวัตกรรม

Rogers (1983) ให้ความหมายของนวัตกรรม (Innovator) คือ เป็นผู้ที่ชอบเสี่ยง (venturesome) จะต้องเป็นคนแรกในการทำสิ่งต่าง ๆ มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี หลงใหลในการสร้างนวัตกรรม มีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายต่าง ๆ มีความสามารถในการเข้าใจและประยุกต์ความรู้เชิงเทคนิคที่ซับซ้อนสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนระหว่างการพัฒนาวัตกรรมได้ดี

ปรีดา ยังสุขสถาพร (2561) ให้ความหมาย นวัตกรรม (Innovator) หมายถึง ผู้ริเริ่มประดิษฐ์สร้างสรรค์ และสนับสนุนให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ หรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับการปฏิบัติงานของตนเอง/องค์กร

สรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึง ผู้ริเริ่ม ประดิษฐ์คิดค้น คิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ กล้าเสี่ยง กล้าลอง มีทัศนคติที่เปิดกว้าง และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเชื่อมโยงความคิด ตั้งคำถาม สังเกต สร้างปฏิสัมพันธ์ และลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง จนทำ

ให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ หรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมที่มีคุณค่าเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ หรือแก้ปัญหาในการทำงานหรืออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต

2. การเสริมสร้างนวัตกรรม

Hero et al. (2017) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะนวัตกรรมไว้ 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) บุคลิกภาพส่วนบุคคล (Personal Characteristics) 2) การมุ่งอนาคต (Future Orientation) 3) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะทางสังคม 5) ทักษะการบริหารโครงการ 6) ความรู้ด้านเนื้อหาและทักษะการปฏิบัติ

กรุณ วงษ์เทียนหลาย (2563) ได้กล่าวถึง สมรรถนะของนวัตกรรม ไว้ 5 องค์ประกอบ 1) การมุ่งอนาคต 2) เครือข่ายสังคม 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การบริหารโครงการ 5) ความรู้ด้านเนื้อหาและทักษะการปฏิบัติ

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2563) ได้เสนอองค์ประกอบของสมรรถนะนวัตกรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 บุคลิกภาพส่วนบุคคล (Personal Characteristics) องค์ประกอบที่ 2 การมุ่งอนาคต (Future Orientation) องค์ประกอบที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) องค์ประกอบที่ 4 เครือข่ายสังคม (Social Networking) องค์ประกอบที่ 5 การบริหารโครงการ (Project Management) องค์ประกอบที่ 6 ความรู้ด้านเนื้อหาและทักษะการปฏิบัติ (Content Knowledge and Making Skills)

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างนวัตกรรมจากนักวิชาการ Hero et al. (2017), กรุณ วงษ์เทียนหลาย (2563), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2563) มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบ KCNPB Model ในการเสริมสร้างนวัตกรรมของโรงเรียน กาญจนานิเชกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของสถานศึกษา (Knowledge : K) องค์ประกอบที่ 2 ความร่วมมือสร้างเครือข่าย (Collaboration : C) องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัดของนวัตกรรม (Norm of innovator : N) องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการและการฝึกปฏิบัติ (Practice : P) และองค์ประกอบที่ 5 นวัตกรรมที่เป็นเลิศ (Best innovator : B)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสภาพอันพึงประสงค์ หลังจากการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยแนวคิด KCNPB Model เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนานิเชกวิทยาลัยเพชรบูรณ์

1.1 ประชากร คือ ครู ผู้เรียน โรงเรียนกาญจนานิเชกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ประกอบด้วย ครู จำนวน 57 คน ผู้เรียนจำนวน 323 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 380 คน

1.2 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1.2.1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน

1.2.2) ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ส่วน รวมทั้งสิ้นจำนวน 111 ข้อ

1.2.3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

1.2.4) ผู้วิจัยออกหนังสือราชการเพื่อส่งจดหมายเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพร้อมแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน

1.2.5) ประเมินความสอดคล้องกันระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามพบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ในการประชุมคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ซึ่งทำให้ได้อัตราการตอบแบบสอบถามกลับคืน (Return Rate) เท่ากับ 100%

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษาระดับประถมศึกษาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรมการเรียนรู้

2. การพัฒนา และนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยแนวคิด KCNPB Model เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ไปใช้และศึกษาผล ดังนี้

2.1 ประชากร คือ ครู ผู้เรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ประกอบด้วย ครู จำนวน 57 คน ผู้เรียนจำนวน 323 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 380 คน

2.2 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่ได้จาก R1 ในวงรอบที่ 1 ของการวิจัยและพัฒนา (R&D) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดเพชรบูรณ์ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน มาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยแนวคิด KCNPB Model เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน ไปใช้กับครูและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ครูจำนวน 57 คน และนักเรียนจำนวน 323 คน รวมทั้งสิ้น 380 คน 2) หลังจากนำรูปแบบการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียนไปใช้ดำเนินการจัดการเป็นนวัตกรรมของครูและนักเรียน ด้วยแบบวัดสมรรถนะนวัตกรรม เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน เพื่อวัดสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากการใช้กระบวนการบริหาร KCNPB Model 3) ดำเนินการวัดความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพอันพึงประสงค์ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ($\mu = 4.08, \sigma = 0.81$) รองลงมา คือ ปัญหาในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ($\mu = 4.01, \sigma = 0.81$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สภาพปัจจุบันในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ($\mu = 2.43, \sigma = 1.03$)

2. ผลการศึกษาผลของการนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการ (PNI) โดยเรียงลำดับจากค่าความต้องการจากมากไปน้อย มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบ KCNPB Model ในการเสริมสร้างนวัตกรรมของโรงเรียน กาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของสถานศึกษา (Knowledge : K) ประกอบด้วย 4 ประเด็น องค์ประกอบที่ 2 ความร่วมมือสร้างเครือข่าย (Collaboration : C) ประกอบด้วย 3 ประเด็น องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัดของนวัตกรรม (Norm of innovator : N) ประกอบด้วย 2 ประเด็น องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการและการฝึกปฏิบัติ (Practice : P) ประกอบด้วย 3 ประเด็น และองค์ประกอบที่ 5 นวัตกรรมที่เป็นเลิศ (Best innovator : B) ประกอบด้วย 3 ประเด็น และพบว่า ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการพัฒนากระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน พบว่า ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ KCNPB Model ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า รูปแบบ KCNPB Model มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน ความเป็นไปได้เมื่อนำรูปแบบ KCNPB Model จะส่งผลให้ครูและผู้เรียนมีความเป็นนวัตกรรม พร้อมทั้งรูปแบบ KCNPB Model จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์

และผลที่เกิดกับครูและผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยแนวคิด KCNPB model เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ที่ได้รับการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ พบว่า โดยภาพรวมการพัฒนาพฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของครูและบุคลากร นักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 6 ความรู้ด้านเนื้อหาและทักษะปฏิบัติ ($\mu = 4.62, \sigma = 0.52$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 2 การมุ่งอนาคต ($\mu = 4.55, \sigma = 0.52$) และ องค์ประกอบที่ 4 เครือข่ายสังคม ($\mu = 4.55, \sigma = 0.69$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 5 การบริหารโครงการ ($\mu = 4.41, \sigma = 0.58$)

3. ผลความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยแนวคิด KCNPB model เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของครูและบุคลากร นักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนวัตกรรมเป็นเลิศ ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.57$) รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการและการปฏิบัติ ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.55$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและบริบทของสถานศึกษา ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.58$)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ผู้วิจัยค้นพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครู และนักเรียน เกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ พบว่า ด้านสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากที่ผ่านมาโรงเรียนไม่ได้กำหนดแนวนโยบายในการบริหารจัดการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักนวัตกรรม และการจัดการเรียนรู้ไม่เป็นระบบในแนวเดียวกันซึ่งต่างคนต่างพัฒนา นักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเองทำให้ขาดจุดเน้นร่วมกันส่งผลให้มีสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนิต บุญใส (2562) ที่ทำการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบบูรณาการเรียนรู้อะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐานสำหรับวิศวกรรมศึกษา ที่พบว่า ก่อนดำเนินงานมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับน้อย

ส่วนในกรณีในด้านปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ญัฐกานต์ เสถียรกาล (2564) ที่ได้ทำการพัฒนาการแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาตามกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการการทำงาน พบว่า การประเมินการวิเคราะห์ปัญหามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเพื่อพิจารณาด้านสภาพอันพึงประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมดังกล่าวได้กำหนดเป็นแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดจะต้องตระหนักและดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ ญัฐกานต์ เสถียรกาล (2564) ที่ได้ทำการพัฒนาการแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาตามกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการการทำงาน โดยจุดเริ่มต้นในการพัฒนาการแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรมพบว่ามีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานอยู่ในระดับมากซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องต่างตระหนักและเห็นความสำคัญสอดคล้องกัน

ดังนั้น จากการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครู และนักเรียนเกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้าง นวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ พบประเด็นปัญหาจำนวน 5 ประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความร่วมมือสร้างเครือข่าย (Collaboration : C) (ค่าเฉลี่ย

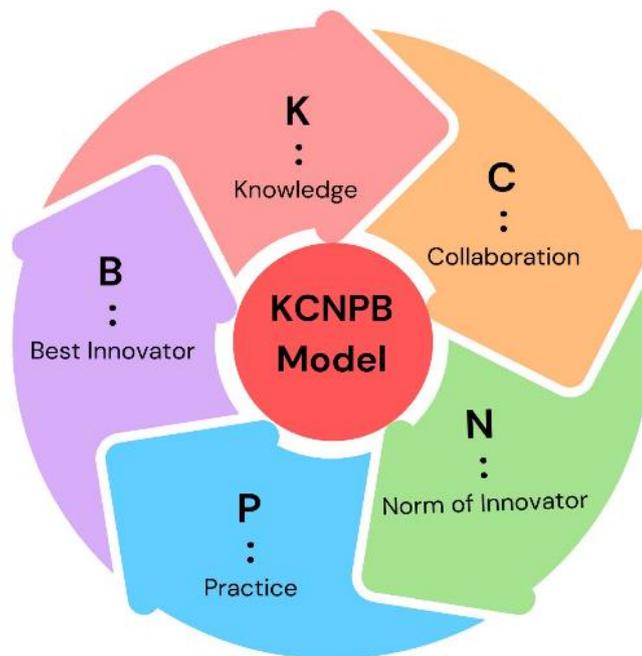
เท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.83) 2) ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและบริบทของสถานศึกษา (Knowledge : K) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.81) และ 3) การดำเนินการและการฝึกปฏิบัติ (Practice : P) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.88) จากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพอันพึงประสงค์ ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและสอดคล้องกับสภาพอันพึงประสงค์ของครูและนักเรียน

และเมื่อนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model สามารถส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน IOC ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า นวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model สามารถส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1.0 เป็นค่าที่ยอมรับได้ ในขณะที่เดียวกันเมื่อนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน ไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ที่ได้รับการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 6 ความรู้ด้านเนื้อหาและทักษะปฏิบัติ ($\mu = 4.62, \sigma = 0.52$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 2 การมุ่งอนาคต ($\mu = 4.55, \sigma = 0.52$) และองค์ประกอบที่ 4 เครือข่ายสังคม ($\mu = 4.55, \sigma = 0.69$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 5 การบริหารโครงการ ($\mu = 4.41, \sigma = 0.58$) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของครูและนักเรียน ที่ได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนวัตกรรมกระบวนการ KCNPB Model ที่พัฒนาขึ้นสำหรับประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โดยกระบวนการ KCNPB Model มีขั้นตอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้งด้านกระบวนการ และองค์ประกอบด้านนวัตกรรม ได้แก่ K: Knowledge ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของสถานศึกษา C: Collaboration ความร่วมมือของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ N: Norm of innovator การกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดของนวัตกรรม P: Practice การวางแผนและการดำเนินการ และ B: Best innovator นวัตกรรมที่เป็นเลิศ จึงส่งผลให้นวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model สามารถส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวชล สมบูรณ์สิน (2564) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความ เป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า มีความ เป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการวิจัยของ ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ (2564) ที่พัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ

ความเป็นนวัตกรรม ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และมีความเป็น ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่

จากการดำเนินการวิจัยมีข้อค้นพบสำคัญ คือ รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ ได้รูปแบบกระบวนการบริหาร KCNPB Model 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของสถานศึกษา (Knowledge : K) ประกอบด้วย 4 ประเด็น องค์ประกอบที่ 2 ความร่วมมือสร้างเครือข่าย (Collaboration : C) ประกอบด้วย 3 ประเด็น องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัดของนวัตกรรม (Norm of innovator : N) ประกอบด้วย 2 ประเด็น องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการและการฝึกปฏิบัติ (Practice : P) ประกอบด้วย 3 ประเด็น และองค์ประกอบที่ 5 นวัตกรรมที่เป็นเลิศ (Best innovator : B) ประกอบด้วย 3 ประเด็นดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยแนวคิด KCNPB model เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น โดยอาจนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน ไปทำการวิจัยในสถานศึกษาอื่น และควรศึกษาเปรียบเทียบผลการนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model ไปใช้กับกระบวนการบริหารปกติ

2. ควรเพิ่มการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อค้นหาข้อมูลเชิงลึกจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน ให้ดีขึ้น

3. ควรมีการขยายผลการใช้นวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมสู่ห้องเรียนของครูและนักเรียน เพื่อตรวจสอบยืนยันการถ่ายโอนผลการวิจัยระหว่างบริบท (Transferability) ให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อให้การพัฒนานวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model เกิดประโยชน์สูงสุดควรมีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีที่ใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อให้ตอบคำถามการวิจัยได้ลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการนำนวัตกรรมกระบวนการบริหาร KCNPB Model ไปขยายผลกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เสน่ห์ จัภัยโต. (2554). การบริหารนวัตกรรมแนวใหม่. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ.

กรุณ วังษ์เทียนหลาย. (2563). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรรมของนักเรียนพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์. (2564). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ณัฐกานต์ เสถียรกาล. (2564). การพัฒนาการแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาตามกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการการทำงาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะครุศาสตร์ อดสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ธนิต บุญใส. (2562). การพัฒนานวัตกรรมรูปแบบบูรณาการเรียนรู้สะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐานสำหรับวิศวกรรมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคการศึกษา คณะครุศาสตร์อดสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นवल สมบูรณ์สิน. (2564). รูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปรีดา ยังสุขสถาพร. (2561). นวัตกรรม 4 แบบ. กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.)

วสันต์ สุทธาวาศ. (2560). นวัตกรรมและการจัดการนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา แซ่ม้อย. (2563). การบริหารสถานศึกษาเพื่อการสร้างนวัตกรรมรุ่นใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Bezdrob, M., & Sunje, A. (2014). Management innovation – designing and testing a theoretical model. South East European Journal of Economics and Business – Special Issue ICSE Conference.
- Gordon, T. F. (2018). Innovation Is the Key to Entrepreneurship. (online). Retrieved from [https://www.inc.com/gordolnnovation Is the Key to Entrepreneurship](https://www.inc.com/gordolnnovation-Is-the-Key-to-Entrepreneurship).
- Hamel G. (2006). The Why, What, and How of Management Innovation. : Harvard Business School Press.
- Hero, L., Lindfors, E. & Taatil, V. (2017). Individual Innovation Competence: A Systematic Review and Future Research Agenda. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1161794.pdf>.
- Roger, E. M. (1983). Diffusion of innovation. New York, NY : The free press.